

מסכת סנהדרין

פרק י

א. כל יישרָאֵל יִשׁ לְהַם חָלֵק לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנְאָמָר (ישעיה ס) ועפָה כָלָם צְדִיקִים לְעוֹלָם יִרְשֻׁו אָרֶץ נֶאֱרָם מַטְעֵי מַעֲשָׂה יְדֵי לְהַתְפֵּאָר. וְאָלוֹ שֶׁאֵין לְהַם חָלֵק לְעוֹלָם הַבָּא, הָאֹמֵר אֵין תְּחִיתַת הַמְתִים מִן הַתּُוֹרָה, וְאֵין תُוֹרָה מִן הַשָּׁמִים, וְאַפִּיקוֹרָס. רַبִּי עֲקִיבָא אֹמֵר, אָף הַקּוֹרֵא בְּסֶפֶרִים הַחִיצוֹנִים, וְהַלֹּחֵשׁ עַל הַמִּפְּכָה וְאֹמֵר (שמות טו) כָל הַמִּחְלָה אֲשֶׁר שְׁמַתִּי בְמִצְרָיִם לֹא אֲשִׁים עַלְיכֶיךָ כִּי אַנְיָה רְפָאָךְ. אָבָא שָׁאָל אֹמֵר, אָף הַהוּגָה אֶת הַשֵּׁם בָּאוֹתִיו:

ב. שֶׁלֶשֶׁת מֶלֶכִים וְאַרְבָּעָה קָדוּשָׁות אֵין לְהַם חָלֵק לְעוֹלָם הַבָּא. שֶׁלֶשֶׁת מֶלֶכִים, יְרִבּוּם, אַחֲרָב, וְמַנְשָׁה. רַבִּי יְהוֹדָה אֹמֵר, מַנְשָׁה יִשְׁלַׁחַ לְזָהָר לְעוֹלָם הַבָּא, שֶׁנְאָמָר (דברי הימים ב' לג) וַיַּתְפִּיל אֶלְיוֹן וַיַּעֲתַר לֹא וַיִּשְׁמַע תְּחִנְתּוֹ וַיִּשְׁיבֵהוּ יְרוּשָׁלַׁם לְמִלְכָותָו. אָמְרוּ לוֹ, לְמִלְכָותָו הַשִּׁיבוֹ וְלֹא לְמִי הַעֲולָם הַבָּא הַשִּׁיבוֹ. אַרְבָּעָה קָדוּשָׁות, בְּלֹעַם, וְדוֹאָג, וְאַחֲרִיתְפֵּל, וְגִמְזוּ:

ג. דור המבול אין להם חלק לעולם הבא ואין עומדיין בדין. שגא אמר (בראשית ו) לא ידונ רוחה באדם לעלם, לא דין ולא רוחה. דור הפלגה אין להם חלק לעולם הבא, שגא אמר (בראשית יא) ויפץ ה' אתם משם על פנוי כל הארץ. ויפץ ה' אתם, בעולם הזה. ומשם הפיים ה', לעולם הבא. אנשי סדום אין להם חלק לעולם הבא, שגא אמר (שם יג) ואנשי סdem רעים וחטאים לה' מאד. רעים בעולם הזה. וחטאים, לעולם הבא. אבל עומדיין בדין. רבינו גהמיה אומר, אלו ואלו אין עומדיין בדין, שגא אמר (תהלים א) על כן לא יקמו רשעים במשפט וחטאים בעדת צדיקים. על כן לא יקמו רשעים במשפט, זה דור המבול. וחטאים בעדת צדיקים, אלו אנשי סדום. אמרו לו, אין עומדיין בעדת צדיקים אבל עומדיין בעדת רשעים. מרגלים אין להם חלק לעולם הבא, שגא אמר וימתו האנשים מוצאי דבת הארץ רעה במאפה לפני ה' (במדבר יד). וימתו, בעולם הזה. במאפה, בעולם הבא. דור המדבר אין להם חלק לעולם הבא ואין עומדיין בדין, שגא אמר (שם) במדבר זה יתמו ושם ימתו, דברי רבינו עקיבא. רבינו אליעזר אומר, עליהם הוא אומר (תהלים נ) אספו לי חסידי כרתי ברייתך עלי זבח. עדת קרח אינה עתידה לעלות, שגא אמר (במדבר טז) ותכס עליהם הארץ, בעולם הזה, ויאבדו מפה הקהל, לעולם הבא, דברי רבינו עקיבא. רבינו אליעזר אומר, עליהם הוא אומר (שמואל א ב) ה' ממית ומיתה מורייך שואל ויעל. עשרה השבטים איינו עתידיין לחזור, שגא אמר (דברים כט) ויישליךם

אֵל אָרֶץ אַחֲרַת כֵּיּוֹם הַזֹּה, מֵהַיּוֹם הַזֹּה הַוְלֵךְ וְאִינּוֹ חֹזֵר, אֶפְתָּם
הַוְלֵכִים וְאִינּוֹמִים חֹזֵרים, דָּבָרִי רַבִּי עֲקִיבָּא. רַבִּי אֱלִיעֶזֶר אָמֵר, כֵּיּוֹם
הַזֹּה, מֵהַיּוֹם מְאֻפֵּיל וּמְאֵיר, אֶפְתָּה שְׁבָטִים שְׁאָפֵל לְהַזָּוּ, כֵּה
עַתִּיד לְהַאִיר לְהַזָּוּ:

ד. אֲנָשֵׁי עִיר הַגְּדוּת אֵין לְהַזָּוּ חָלֵק לְעוֹלָם הַבָּא, שְׁבָטָם (שם יג)
יֵצָאוּ אֲנָשִׁים בְּנֵי בְּלִיעֵל מִקְרָבָה וַיְדִיחָו אֶת יְשָׁבֵי עִירָם. וְאִינּוֹ
גְּהֻרָגִים עַד שְׁיִהְיוּ מִדִּיקָה מִאָתָה הַעִיר וּמִאָתָה הַשָּׁבֵט, וְעַד שְׁיִדָּח
רַבָּה, וְעַד שְׁיִדְיחָם אֲנָשִׁים. הַדִּיחָה נְשִׁים וּקְטָנִים אוֹ שְׁהָדָח
מְעוֹטָה אוֹ שְׁהָיוּ מִדִּיקָה חֹזֶה לָהּ, הַרְיִי אֵלּוּ כִּיחִידִים. וְאַרְיכֵין שְׁנִי
עֲדִים וְהַתְּרָאָה לְכָל אַחַד וְאַחַד. זֶה חָמֵר בִּיחִידִים מִבְּמִרְבִּים,
שְׁהִיחִידִים בְּסָקִילָה, לְפִיכָה מִמּוֹנָם פְּלִיטָה. וְמִרְבִּים בְּסִיף, לְפִיכָה
מִמּוֹנָם אָבֵד:

ה. הַכָּה תִּפְהָא אֶת וְגַ� (דברים יג). הַחְמָרָת וְהַגְּמָלָת הַעֲוֹבָרָת
מִמְּקוֹם לִמְקוֹם, הַרְיִי אֵלּוּ מִצְּילָין אָתָה. הַחְרָם אָתָה וְאֶת כָּל אַשְׁר
בָּה וְאֶת בְּהַמְּפָה לְפִי תָּרֵב (שם), מִפְּאָן אָמְרוּ נְכָסִי צְדִיקִים
שְׁבָתוֹכָה אָוֶבֶדִין, שְׁבָחוֹצָה לָהּ פְּלִיטִין. וְשָׁלְ רַשְׁעִים, בֵּין שְׁבָתוֹכָה
בֵּין שְׁבָחוֹצָה לָהּ, הַרְיִי אֵלּוּ אָוֶבֶדִין:

ו. וְאֶת כָּל שְׁלָלָה תְּקַבֵּץ אֶל תֹּוךְ רַחֲבָה וְגַ� (דברים יג). אִם אֵין
לָהּ רַחֲבָה, עֹשֶׂין לָהּ רַחֲבָה. הַיְהּ רַחֲבָה חֹזֶה לָהּ, כּוֹגֶסִין אָתָה

לתוכה. וְשַׁרְפָּת בְּאֵשׁ אֶת הַעִיר וְאֶת כֵּל שְׁלָלָה כְּלִיל לְה' אֱלֹהִיךְ (שם). שְׁלָלָה, וְלֹא שְׁלָל שְׁמִים. מִכָּאנוּ אָמְרוּ, הַקָּדוֹשׁות שְׁבָה יִפְדוּ, וַתְּרוּמֹת יְרֻקְבּוּ, מַעֲשֵׂר שְׁנִי וְכַתְּבִי הַקָּדָשׁ יִגְנֹזֶן. כְּלִיל לְה' אֱלֹהִיךְ, אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן, אָמַר הַקָּדוֹשׁ בָּרוּךְ הוּא, אִם אַתֶּם עֹשִׁים דִין בָּעֵיר הַנְּדַחַת, מִעֵלָה אֲנִי עַלְיכֶם כְּאֵלָיו אַתֶּם מִעֵלָין עַוְלָה כְּלִיל לִפְנֵי. וְהִיא תָּל עַוְלָם לֹא תָבִנֶה עוֹד (דברים יג), לֹא תִּעֲשֶׂה אֲפָלוּ גְּנוֹת וְפְרִדְסִים, ذְּבָרִי רַבִּי יוֹסֵי הַגְּלִילִי. רַבִּי עֲקִיבָא אָמַר, לֹא תָבִנֶה עוֹד, לְכָמוֹ שְׁהִיא תָּהִיתָ אֵינֶה נְבִיגִית, אָבֶל נְעִשֵּׂית הִיא גְּבוֹת וְפְרִדְסִים. וְלֹא יַדְבֹּק בִּזְדַּקְמָה מִאוֹמָה מִן הַתְּרִם (שם), שֶׁכֶל זָמָן שְׁהַרְשָׁעִים בָּעוֹלָם, חֲרוֹן אָף בָּעוֹלָם. אָבְדוּ רְשָׁעִים מִן הָעוֹלָם, נִסְתְּלַק חֲרוֹן אָף מִן הָעוֹלָם: